

مجله تاریخی و جغرافیایی

مطبعه و محل اداره :

جغالی اوغلانده امنیت
صندوقی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۲ نومرو

امطار :

مسلمکمزموافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیانده و بالخاصه احوال و مشوره اسلامیه بحث ایررد هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قبرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتیجی جلد

۲۳ رجب الفرد ۱۳۲۹ پنجشنبه ۷ تموز ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۵

تأویل ایدہ میہ جکی بر صراحتہ بیلدیردی . ایشته علیہ الصلاة والسلام
افندمنز « شر المال فی آخر الزمان الممالیک - آخر زمانہ مالک ال
فناسی اسیرلدر . » بیور بیور .

ای قارہ . بومعجزات علمیہ بی نظر بصیرتہ تدقیق ایت ، دیانت
اسلامیہ نک احکامہ انفاذ فکر ایلہدہ اودین مینہ بر یغین خرافات ،
بر آلائی و همیات اسناد ایتک ابستہن ، حتی مسلمانلق اسیری حیوان
نظریلہ باقار ، اسیر جیلکی پک تمیز بر صنعت اولہرق کوستر ، دین
اراذلی ولو قلبک تکذیب ایت . ہیات ! بوشریعت غرایہ دہانہ قدر
ہتانلر عزو اولنمشدر کہ ہر محفلدہ تکرار اولنان اوکی اراجینی دیکلہ
دیکلہ ارتق قولقلر مشبوع بر حالہ کلشدر . لکن نہ بآس وار ؟
البتہ حقیقت یوکسلہ جک ؛ البتہ باطل محقر اولہ جق ؛ البتہ اسلام
ماہیت جلیلہ سیلہ میدانہ حیقہ جقدر . « ولتعلن نبأہ بعد حین . »

محمد عاکف

روضۃ القراء

— ۳ —

عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ الوہاب

اسم پاک عالیسی (عمر) اولوب کنیہ لری (ابو حفص) در .
حق باطلدن تفریقہ قوۃ خارق العادہ سی و کمال عدالت و حقانیتی سبیلہ
جانب نبویدن (فاروق) لقب شرف افزا سیلہ تلقیب بیورلمشدر . نسب
شریف لری (عمر بن الخطاب ابن نفیل بن عبد العزی بن رماح بن عبد اللہ
بن قرط بن دراج بن عدی بن کعب) در . کعب رسول اکرم صلی اللہ
تعالی علیہ وسلم افندمنز حضرتلرینک طقوزنجی آتالریدر . والدہ لری
(حلیمہ بنت ہشام) در . معرفت آموز جہان علیہ اکمل السلام افندمنز
حضرتلرینک ولادت سنہ لرندن اون اوچ سنہ صکرہ زینت بخش معمورہ
جہان اولمشدر . مشارالیہ حضرتلری زمان جاہلیتہدہ اشرف
وشجعات قریشدن بر مرد کریم اولوب امر سقارت عہدہ سندن اولدیغندن
فخر عالم افندمنز حضرتلری طرفلرندن (اللہم اعز الاسلام باحد
العمرین) دیہ عرض مناجات بیورلمشدر . یعنی اقوای قریشدن
یا ابو جہلک و یا خود عمر بن الخطاب قبول اسلام ایلملری نیاز بیورلمشدر کہ
التماس واقع حضرت عمر حقندہ قرین اجابت اولدیغندن ابتدا اسلام ایلہ
مشرف اولان ذوات (۳۹) ایکن حضرت عمر ایلہ قرقہ بالغ اولمش
واوصردہ (یا ایہا النبی حسبک اللہ ومن اتبعک من المؤمنین) ایت
کریمہ سی نازل اولمشدر . عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ حضرتلری
جوہر ایمان ازلیسنی اظہار ایتزدن اول کعبہ معظمہدہ علنی اولہرق
هیچ بر مؤمن علنی اولہرق ادای صلاۃ ایدہ مامشدر . فاروق حق
وبطلان صاحب عدل واحسان حضرتلرینک اسلامی فتوحات اسلامیہ نک
برنجیلرندن معدود اولوب عدالتی و رأیندہ کی اصابتی ایلہ کسب اشتہار
ایتمشدر . سرور عالم افندمنز حضرتلری (بندن صکرہ نبی کلسی ممکن

اولسیدی عمر کلوردی) بیوردقلرینی عقبہ بن عامر رضی اللہ عنہ روایت
ایدیور . فضائل جلیلہ سی حقندہ زمان خلافتی بر شاہد عادل ومعیت
نبویہدہ محاربات مقدسہ نک عمومندہ اثبات وجود ایدرک اسرای بدر ،
وحجاب النساء ، وتحريم خمر حقندہ کی رأی عالیارینی مؤید آیات
قرآنیہ نک نزولی وفخر کونین و رسول الثقلین افندمنز حضرتلرینک
ابوبکر وعمر حضراتی حقارندہ (زمان مشاورہدہ ایکیکز بر شیعہ اتفاق
ایدرايسہ کز سزہ مخالفت ایتم « بیورمسی اصابت رأینہ دلیلدر .
نسخۃ نفیسۃ عدالت اولان عمر الفاروق حضرتلری عشرۃ مبشرہ نک
آبروی مباهاتی وخلفای راشدینک ثانی ذیشان و شرافتی درلر . ذات
ستودہ سمانلرندن حروف قرآندہ روایت وارده اولمشدر . ابو العالیہ
الرباحی (قرآن عظیم الشانی) حضرت عمر دن درت دفعہ قرائت ایلدیکنی
بیان ایتشدر . حضرت ابوبکر الصدیق رضی اللہ عنہ افندمنزک زمان
خلافتندہ ابتدا امر قضائی در عہدہ بیورمش اولدقلرندن قضات اسلامک
دخی برنجیسی اولمش وخایفۃ مشارالیک ولی عہد خلافتی اولدیغندن
اون اوچنجی سنہ ہجریہ نک جمادی الاولیسندن بازار ایرتسی کونی نائل
خلافت اولمشدر . ذات مکارم صفاتلری ابتدا « امیر المؤمنین » عنوان
خلافت نشانیلہ موسوم اولمشدر . بو عنوان صحابہ کرامدن « مغیرہ
بن شعبہ » رضی اللہ عنہک (یا امیر المؤمنین) دیو خطاب ایتسی ایلہ
تحسین وجملہ سی طرفندن اولوجہلہ تکریم اولنمشدر .
نسخۃ نفیسۃ عدالت اولان جناب فاروق اون سنہ الی
آی یدی کون اجرای عدالت و فتوحات اسلامیہ نک فوق العادہ
توسع وانتشارینہ ہمت ایتشلر والتمش اوچ یاشندن اولدقلری حالہ
یکرمی اوچنجی سنہ ہجریہ نک ذی الحجہ سنک اوآخرندہ شہیداً
زینت بخش عالم دیگر وجسد اسعد لری روضۃ مطہرہ داخلندہ
شریاب قرب پیغمبر اولمشدر . حضرت فاروق رضی اللہ عنہک
زمان مسعدت اقتران خلافتینا ہیالرنده منتشر اقطار عالم اولان .
کمال عدل وفرط حقانیت آثاری اولہرق ، قبائل عرب وعجم و روم
امراسی ہان کافۃ دینہ جک صورتدہ درکاخ خلافتہ عرض کمال
اطاعتلہ مصر ، شام ، عمان ، مدائن کسری ، خراسان ، کرمان ،
دیارینہ وجیحون و آذر یجیانہ وارنجیہ قدر بر چوق محللر فتح
وتسخیر اولندی . اعلائی کلمۃ اللہ ایچون غزا ایدن عساکر اسلامیہ
اصلاً اسنہزام کورمیوب عصر عدالتحصیر فاروقیلرنده درت بیکہ
قرب جوامعہدہ ادای صلاۃ اولمش و اہل اسلامہ مرکز
اولق اوزرہ کوفہ وبصرہ شہرلرینی بنا ایتدیرمشدر . زمان
خلافتلرنده فتحنہ موفق اولدقلری محللرہ کوندر دکلری والی
وحاکمک دبدبہ واحتشامہ قالیقشملرینہ میدان و یرمیہرک باب
حکومت و شریعتک ارباب احتیاجہ دائماً کشادہ بولمنسی وامور عبادک
احکام شرعیہ توفیقاً موشکافانہ رؤیت اولہرق ہیچ کسہ حقندہ
ذرہ قدر ظلم وتعدی وقوعہ کتیرلما سی خصوصلرینہ پک زیادہ
دقت ایتمش اولدقلری کی اہالی و فقراہ نہ وجہلہ معاملہ
اولنہ جفنہ وامر الضباط وآسایشہ وتسویۃ امور رعیتہ نہ درجہ لردہ

اسمی (سایب بن ابی السایب حنی بن عباد بن عمر بن الخزومیدر) کنیه لری (ابوالسایب یاخود ابو عبدالرحمن) اولوب (ابن السایب الخزومی) دیمکه معروفدرلر . ذات عالیقدرلری اهل مکة نك علم قرآنده اکملی اولوب جمال خورشید مثال جناب پیغمبری بی مشاهده شرفنه نائل اولمشدر . قرآن کریمی بطریق العرض عمر بن الخطاب و ابی بن کعب کبی قراء اصحاب رسول الله بن اخذوتلقی ایتمشدر . مشاهیر قرادن مجاهدین جبر و عبدالله بن کثیر صاحب ترجمه حضرت تارندن اخذ قرائت ایتمشدر . امام مجاهد بیورلردیکه : بزاهل مکة قاری مکة عبدالله بن سایب ، فقیه مکة عبدالله بن عباس ، قاضی مکة عیید بن عمیر . مؤذن مشهور ابو محذوره کبی ذوات عالیله ایله افتخار ایدرز . هجرت جلیله نبویه نك (۷۰) نجی سندسی شرف افزای خلدبرین اولمشدر . رضی الله عنه

— ۵ —

ابوالعالمه الریاحی رحمه الله

مشارالیه حضرت تارینک اسم شریفلری (رفیع) پدرلری مهران نامیله معروف ایدی . بنی ریاح بن بر یوع قبیله سندن صالحه برخاتونک عبدمعقی اولمغه (الریاحی) شهرتی ایتمشدر . خاتم الانبیا افندمن حضرت تارینک کلشنسرای بقایه رحلتلرندق ایکی سنه صکره شرف اسلام ایله مشرف اوله رق کبار تابعیندن اولمشدر . یارغار شفیق ابوبکر الصدیق حضرت تارینه اتباع و حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرت تارینک ارقه سنده ادای صلاة ایدنلرنددر . عمر بن الخطاب ، علی بن ابی طالب ، عبدالله بن مسعود ، ابی بن کعب ، عبدالله بن عیاش رضی الله عنهم حضرتلندن اخذ قرآن و روایت حدیث ایتمشدر . ذات عرفان سماتلری قرآن عظیم لسانی درت دفعه حضرت عمر بن قرائت ایلدیکنی بیان ایتمشدر . جناب فناده ، عاصم الاصول ، داود بن ابی هند ، ربیع بن انس کبی بر جوق ذوات صاحب ترجمه حضرت تارندن اخذ قرائت و روایت حدیث ایتمشدر . ذات پر برکاتلرینک موثوق و امام مقری اولدینی مجمع علمیدر . اصحاب کرامدن صکره قرآنه اعلم ذات فضائلسماء تلرندن بشقه کیمسه اولمدینی مرویدر . هجرت جلیله نبویه علیه اکمل التحیه نك (۹۱) نجی سندسینه یوزیاشنی متجاوز اولدقلری حالده عالم عقبایی منور ایتمشدر . رحمه الله

خواجه زاده

چنکل کوبی

احمد حلمی

فساد اجتماعی بزه نره دن کلدی ؟

— ۲ —

اوقونان ندر ؟ شبهه سز ، اوجرا نددن بری .
مجموع مندرجاتی : هردرلو تلمیح و تصریحه مقارن ، هردرلو
ترزیل و تقییح . جریره استماعلری ده جرأت اجرالری قدر فاحش ،
حقیقته ایه هربری دیکرندن افحش ...

اقدام اولمق لازم کله چکنه دائر مرآت حرکات و معاملات اولمق اوزره دائما شدتلی تعلیمات و اوامر مخصوصه اعطا واسطارندن کری طور مامش و بونک خلافتده حرکت و تعدی به جرأت ایدن اولور ایسه ، درحال درگاه خلافته بیلدیرلمک اسباب و وسائلنی تسهیل و اکمال بیورمقده و بالذات دخی تحقیق و تفتیش احوالدن خالی قالمیوب حتی هر سنه هر طرفدن حجازه کلوب کیدنلردن رعایا و فقرانک احوالی بالاطراف تحقیق و استفسار ایلیمکده بولمشدر . بوندن ماعدا امور دینی و دنیویه نك مذاکره سی ضمنده ، عقد انجمن مشورت ایدلسنی اصول اتخاذ ایتدیلر .

حضرت فاروق مناقب جلیله لری حددن بیرون و فضائل جمیله لری جعداً افزوندر . رسول اکرم ، نبی محترم افندمن حضرت تارینک « مجلسلریکزی عمر بن الخطاب ذکریله تزین ایدیکز » بیوردقلرینی حضرت عائشه رضی الله عنها روایت ایدیور . سلطان انبیا افندمن حضرت تارینک « عمر حیاتده ایکن اسلامک نوریدر . دنیادن کیدنجه جنتک چراغی اولور . » بیوردقلرینی حضرت علی رضی الله عنه روایت ایدیور . حضرت عمر جناب ابو بکر الصدیق رضی الله عنه (رسول الله بن صکره ناسک خیرلینی) دیمسی اوزرینه حضرت صدیقک (یا عمرأ ! رسول الله هیچ بر آدم اوزرینه کون طوغمدی که عمر دن خیرلی اوله » بیوردیغنی ایشتم) دیدیکنی حضرت جابر رضی الله عنه روایت ایدیور .

نسخه نفیسه حکمت اولان عمر بن الخطاب رضی الله عنه الوهاب حضرت تارینک کلمات عالیانددر :

جناب حق ذکر ایدیکز که ، انک ذکری محض شفا در . ذکر ناس و ما سوا ایله مشغول اولمیکز که ، ذکرک او صورتی محض مرصدر . دین ایله ایفای رسم احسان ایلیمک اهل کرم عادتدر . ورع و تقوایی آزا اولانک حیاسی آزا اولور ؛ حیاسی آزا اولانک ده قلبی نموت ایتمشدر . بزم کوتیلکمز دایر غیبت ایله هدیه و ابراز کرم ایلانلره حق رحمت ایلسون . جناب حقک خشیتدن بر دامله کوز یاشی دوکمک بیک دینار تصدق ایلیمکدن بکا دها اولادر . بودرت شیک اعاده سی ممکن اولماز :

سویلنمش کلام ؛ حکم قدر ؛ آتلمش اوق ، ضایع اولان عمر . بودرت عادت مقبولدر :

غریبه یار دیم ؛ اعدادن احتراز ؛ مشورتله عمل ؛ نظافته دقت . برکیمسه نماز وقتی حلول ایتزدن اول نمازه حاضر لنمزا یسه قریرالین اوله من ؛ توبه ایدنلرک مجلسنده اوتوریکز ؛ زیرا تائینک قلبلری بک ایجه در . صداقت سنی اولدیره جک اولسه دخی سن صداقتدن آریلمه پوکونک یوکنی یارینه تعلیق ایلیمه . احق و جاهل ایله قرداش و دوست اوله . زیرا سکا منفعت مرادیلله داعی مضرت اولور .

— ۴ —

عبدالله بن سایب رضی الله عنه

مشارالیه حضرت تارینک اسم شریفلری (عبدالله) اولوب پدرلرینک